

Elämän
tähden

Tays INFEKTIO

Ajankohtaisia infektioasioita 2015 • Nro 6 / 26.10.2015

On influenssarokotusten aika - lue, miksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kannattaa ottaa rokotus!

Infektiolääkäri Janne Laine, Tays

Syksyn tullessa lopuilleen on jälleen aika hankkia influenssarokotus. Viime vuosien tapaan influenssarokotusta suositellaan koko sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstölle sekä lääkehuollon henkilöstölle. Suosituksen perustana on kaksi painavaa syytä:

1. Sosiaali- ja terveydenhuollossa työskentelevät ovat muuta väestöä suuremmassa riskissä saada influenssatartunta, koska he työssään kohtaavat influenssaan sairastuneita. Influenssa ei ole flunssa; vaikka työikäinen väestö useimmiten toipuu hyvin influenssasta, myös heillä vakavat, henkeä uhkaavat tautimuodot ovat mahdollisia. Maksuton influenssarokote on osa terveydenhuoltohenkilöstön työsuojelua.
2. Iäkkäät ja ihmiset, joilla on perussairauksia, ovat suurimmassa riskissä saada vakavia influenssan komplikaatioita. Arvioiden mukaan influenssa aiheuttaa Suomessa vuosittain noin 1 000 kuolemaa. Vaikka riskiryhmiin kuuluvat saavat influenssarokotuksen, rokotteen teho ei heillä ole yhtä hyvä kuin muilla. Tämän vuoksi heitä hoitavan henkilökunnan hyvä rokotuskattavuus on olennainen osa heidän suojaamistaan ja tärkeä osa potilasturvallisuutta.

Virheelliset käsitykset kumoon

Influenssarokotukseen liittyy joitakin virhekäsityksiä, jotka osaltaan vaikuttavat puutteelliseen rokotuskattavuuteen:

- *"Rokotteen haittavaikutukset?"* Kausi-influenssarokote on yksi kaikkein laajimmin ja pisimpään käytettyjä rokotteita. Influenssaa vastaan on rokotettu valtava määrä ihmisiä ilman merkkejä merkittävistä haittavaikutuk-

sista. Tavallisimpia ovat pistospaikan lyhytkestoiset reaktiot.

- *"Kerran otin rokotteen ja sinä vuonna olin koko ajan kipeä."* Influenssarokote suojaa vain influenssalta, ei muilta viruksilta. Rokotuskausi on vuoden vilkkainta hengitystievirussesonkia, joten muun virustartunnan voi silloin erityisen hyvin saada.
- *"Rokotuksesta voi saada influenssan."* Ei voi, rokote ei sisällä kokonaisia viruksia.
- *"En katso influenssan olevan minulle uhka. / En usko sairastuvani."* Kukaan ei pysty ennalta tietämään, sairastuuko influenssaan vai ei. Työikäisellä vakavat tautimuodot ovat harvinaisia, mutta mahdollisia. Influenssaan sairastunut henkilökunnan jäsen on hoidettaville merkittävä terveysuhka.

Influenssarokotuksen ottaminen on terveydenhuoltohenkilökunnan inhimillinen ja ammatillinen velvollisuus.

Suojataan rokotteella myös vakavalle taudille altis väestö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on pitänyt ennaltaan luettelon muista väestöryhmistä, joille rokotus tarjotaan osana kansallista rokotusohjelmaa:

- [Raskaana olevat naiset](#)
- [Kaikki 65 vuotta täyttäneet](#)
- [Kaikki 6–35 kuukauden ikäiset lapset](#)
- [Sairautensa tai hoitonsa vuoksi riskiryhmiin kuuluvat](#)
- [Vakavalle influenssalle alttiiden henkilöiden lähipiiri](#)
- [Varusmiespalvelukseen astuvat miehet ja vapaaehtoiseen asepalvelukseen astuvat naiset](#)

Listassa mainitut ryhmät ovat erityisessä riskissä saada influenssan vakavia tautimuotoja tai seurannaistauteja. Erityisesti yli 65-vuotiaiden ja pikkulasten rokotuskattavuus on jäänyt tähän mennessä kauas tavoitellusta. On tärkeää, että riskiryhmiin kuuluville aktiivisesti tarjotaan influenssarokotetta.

On huomionarvoista, että THL:n ohjeen mukaan maksutonta influenssarokotetta voidaan tarjota

myös vakavalle influenssalle alttiiden henkilöiden lähipiiriin kuuluvalle. Tähän ei edellytetä edes samaan perheeseen tai ruokakuntaan kuulumista, vaan riittää, että rokotteen saaja haluaa suojata vakavalle influenssalle altista henkilöä tartunnalta. THL viestittää ohjeessaan, että rokotteita jää vuosittain suuria määriä käyttämättä, eikä syytä pidättyväsyyteen siten ole. Tärkeintä on saada influenssasairastavuus ja -kuolleisuus mahdollisimman alhaiselle tasolle.

